

PROJEKT INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ O MOCY ZAINSTALOWANEJ 32,24kWp

Branża: ELEKTRYCZNA

**Lokalizacja inwestycji: Zespół Szkoły Podstawowej,
Przedszkola i Gimnazjum
w Zagnańsku
adres: Turystyczna 59**

**Zamawiający: GMINA ZAGNAŃSK,
26-050 ZAGNAŃSK,
adres: UL. SPACEROWA 8**

**Projektował: mgr inż. Daniel Dzedzic upr.
SWK/0102/PWOE/13
SWK/IE/0106/13**

Kielce, WRZESIEŃ 2015 r.

SPIS TREŚCI

Opis techniczny	
Podstawa opracowania.....	
Zakres projektu	
Lokalizacja i charakter obiektu.....	
Opis zamierzenia.....	
Podstawowe elementy systemu fotowoltaicznego	
Panel fotowoltaiczny.....	
Konstrukcja wsporcza panelu fotowoltaicznego	
Inwertery	
Okablowanie	
Zabezpieczenia.....	
Obliczenia techniczne.....	
Dobór inwerterów do paneli fotowoltaicznych	
Dobór kabli i zabezpieczeń.....	
Obliczenia zabezpieczenia po stronie DC:	
Schemat instalacji:	

Opis techniczny

Podstawa opracowania

a) Podstawą opracowania dokumentacji jest:

Zlecenie inwestora

b) Techniczną podstawą opracowania dokumentacji jest:

- inwentaryzacja terenu
- uzgodnienia z inwestorem
- obowiązujące normy i przepisy
- program funkcjonalno-użytkowy do programu budowy mikroinstalacji prosumenckich

Zakres projektu

- Zaprojektowanie instalacji fotowoltaicznej na dachu Zespół Szkół Podstawowej, Przedszkola i Gimnazjum w Zagnańsku
- Dobór inwertera
- Dobór zabezpieczeń
- Zaprojektowanie instalacji wyrównania potencjałów i uziemiającej.

Lokalizacja i charakter obiektu

Projektowana instalacja fotowoltaiczna ma być zlokalizowana w miejscowości Zagnańsk, ul. Turystyczna 59. Podmiotem dla którego realizowane jest przyłączenie jest Zespół Szkół Podstawowa, Przedszkole i Gimnazjum w Zagnańsku.

Przedmiotem opracowania zgodnie z wytycznymi inwestora jest mikroinstalacja fotowoltaiczna o mocy 32,24kWp z 124 panelami fotowoltaicznymi o mocy jednostkowej 260Wp. Urządzeniami przekształcającymi wyprodukowaną energię na parametry dostosowane do wymogów urządzeń odbiorczych będą trzy inwertery o mocy 3x10kW dostosowanej do mocy paneli fotowoltaicznych. Panele instalacji fotowoltaicznej będą montowane na dachu budynku.

Napięcie zasilania 230/400V, 50Hz w układzie zasilania TN-S.

System ochrony od porażień prądem elektrycznym wg PN-IEC 60364 - 4 -Ochrona przed dotykiem pośrednim. Ochrona dodatkowa realizowana będzie poprzez szybkie samoczynne

odłączenie zasilania w wymaganym czasie, zastosowano po stronie AC wyłączniki nadprądowe o znamionowym prądzie zwarciovym wyłączalnym 6kA, i charakterystyce typu C oraz po stronie DC bezpieczniki topikowe cylindryczne typu: gPV 10x38na 1000V o znamionowym prądzie 12A.

Opis zamierzenia

Projekt dotyczy systemu fotowoltaicznego o mocy zainstalowanych paneli wynoszącej 124szt x 260Wp = **32,24kWp**. Panele produkują energię elektryczną w postaci prądu stałego. Zostały zaprojektowane moduły fotowoltaiczne polikrystaliczne o mocy jednostkowej min.260Wp. Zamontowane zostaną one na konstrukcjach do dachu. Panele należy zamontować na połaci południowej budynku zgodnie z rys. E-2-rzut dachu szkoły-instalacja fotowoltaiczna. Podział i rozmieszczenie ogniw został wykonany z uwzględnieniem elementów zacinających jaki są kominy oraz lukarnie budynku.

Energia z paneli będzie odprowadzana poprzez kable solarne o przekroju 4mm², które będą tworzyły stringi. Stringi będą podłączone poprzez zabezpieczenie nadprądowe i przeciwprzepięciowe do inwertera. Następnie energia będzie „transformowana” na prąd przemienny o napięciu 400V/230V za pomocą inwerterów i przesyłana do instalacji elektrycznej w budynku. Zaprojektowano inwertery fotowoltaiczne o mocy 3x10kW o maksymalnej zalecanej mocy paneli PV 12,5kWp wyposażone w interfejs komunikacyjny typu RS485. Sieć energetyki zawodowej stanowi bufor dla instalacji PV. W przypadku zaniku napięcia zasilania sieciowego inwertery zostają automatycznie wyłączone.

Zabezpieczenia AC i DC zostaną zamontowane w typowych, skrzynkach elektrycznych.

Wymiana licznika energii elektrycznej odbywać się będzie na koszt zakładu energetycznego.

Zastosować należy 3 fazowy dwukierunkowy, wielostrefowy licznik energii elektrycznej pozwalający na przepływ i pomiar energii elektrycznej od sieci oraz do sieci.

Uwaga: Moc projektowanej instalacji 32,24kWp, na etapie wykonawstwa w przypadku gdyby umowa z dostawcą energii była poniżej tej mocy należy wystąpić do Rejonu Energetycznego Kielce celem zwiększenia mocy przyłączeniowej zasilanego obiektu.

Zaprojektowano system wyrównujący potencjały w instalacji fotowoltaicznej, polegający na połączeniu wszystkich konstrukcji paneli PV z przewodem uziemiającym o przekroju min. 16mm². Przewód uziemiający należy sprowadzić do punktu przyłączenia instalacji fotowoltaicznej po stronie DC i AC. Przewód uziemiający należy połączyć z GSU budynku.

Należy dokonać połączeń pomiędzy GSU i ochronnikami przepięciowymi po stronie AC i DC. Należy zmierzyć wartość rezystancji uziemienia GSU wyprowadzić, wartość ta nie może przekraczać $R < 10\Omega$. W razie nie spełnienia warunku uziemienie rozbudować w celu uzyskania żądanej wartości.

Podstawowe elementy systemu fotowoltaicznego

System fotowoltaiczny, to instalacja, która wyposażona jest w odpowiednią grupę urządzeń umożliwiających wykorzystanie energii słonecznej na wyprodukowanie energii elektrycznej.

System wykorzystany w projekcie jest systemem On-Grid. System ten podłączony jest do sieci energetycznej w celu zasilania urządzeń 230V/400V.

Panel fotowoltaiczny

Do celów projektowych został użyty panel polikrystaliczny o mocy 260Wp. Moc paneli określana jest w standardowych warunkach pracy modułów: przy nasłonecznieniu $1000\text{W}/\text{m}^2$, temperaturze modułu 25°C i współczynnika $AM=1,5$. Wymiary panelu w milimetrach wynoszą $1666 \times 992 \times 40$. Masa pojedynczego panelu $19,5\text{kg}$. Kąt nachylenia zamontowanych paneli PV będzie zgodny z kątem nachylenia istniejącego dachu na budynku i będzie wynosił 45° . Parametry minimalne które powinien panel spełniać to: $P_{mpp} = -0,405 \text{ \%}/\text{K}$ / $U_{oc} = -114 \text{ mV}/\text{K}$ / $I_{sc} = +4,1 \text{ mA}/\text{K}$

Konstrukcja wsporcza panelu fotowoltaicznego

Konstrukcje na których zostaną zamontowane panele fotowoltaiczne będą systemowe dedykowane stalowo -aluminiowe, cynkowane ogniowo. Składać się ona będzie z szyn nośnych oraz klem i uchwytów mocujących system do dachu skośnego.

Inwertery

Zaprojektowano trzy inwertery o mocy 10kW , z graficzny wyświetlaczem LCD do wizualizacji przebiegu parametrów energii, prądu chwilowego i parametrów operacyjnych

systemu. Menu inwertera powinno pozwalać na wyświetlanie oraz programowalne menu żądanych parametrów w różnej konfiguracji. Zalecana maksymalna moc paneli dla projektowanego urządzenia to PV 12,5kWp, przy czym dla pierwszego będzie wynosić: 10,4kWp, dla drugiego i trzeciego będzie to 10,92kWp wyposażony w interfejs komunikacyjny typu RS485. Zastosowany inwerter w przypadku zaniku napięcia zasilania sieciowego musi zostać automatycznie wyłączony.

Po stronie AC zasilanie 3 –fazowe. Inwerter w drugiej klasie ochronności, wyposażony w system zoptymalizowanego zarządzania zacienieniem przy użyciu globalnego śledzenia MPP. System chłodzenia inwertera- wentylator z regulacją temperatury, zmienną prędkością.

Okablowanie

Do połączenia paneli PV między sobą oraz z inwerterem zaprojektowano typowe kable fotowoltaiczne o przekroju 4mm² odporne na promieniowanie UV i warunki atmosferyczne. Kable z podwójną izolacją na napięcie stałe 1600 VDC. Temperatura pracy kabli w granicach -40 do +70 stopni C. Kable w podwójnej izolacji przykręcane do konstrukcji wsporczych paneli. Między inwerterami, a projektowaną rozdzielnią elektryczną zaprojektowano kable typu YKY5x4mm², na napięcie 1kV AC, natomiast między projektowaną rozdzielnicą a istniejącą rozdzielnią w budynku zaprojektowano kabel typu YKY5x10mm², na napięcie 1kV AC.

Zabezpieczenia

Zastosowano zabezpieczenia w postaci wyłączników nadprądowych oraz ochronników przeciwprzepięciowych. Zabezpieczenia prądu stałego (DC) należy zainstalować między panelami PV i inwerterem. Natomiast zabezpieczenia prądu przemiennego (AC) należy zamontować między inwerterem a rozdzielnią do której przyłączana jest instalacja fotowoltaiczna. Jako zabezpieczenia po stronie AC przewidziano:

-Ochronniki przepięciowe typu 2 klasy C

-Zabezpieczenia nadprądowe 3- fazowe o charakterystyce typu C o prądzie 16A

Jako zabezpieczenia po stronie DC przewidziano:

- zabezpieczenie przepięciowe typ II C ochronnik przepięciowy 1000V[DC], 20kA
  - zabezpieczanie przetężeniowe bezpieczniki cylindryczne gPV 10x38 /1000V/PV
- Maksymalny prąd: 12A- montowane na biegunie ujemnym i dodatnim.
- Wszystkie prace wykona zgodnie z PN-EN 62305-1, PN-EN 62305-2, PN-EN 62305-3, PN-EN 62305-4.

Obliczenia techniczne

Dobór inwertera do paneli fotowoltaicznych

Zalecany stosunek mocy czynnej inwerterów do łącznej mocy modułów fotowoltaicznych powinien wynosić między 85%-90%.

Moc inwerterów:

3x 10kW

Konfiguracja połączeń paneli:

Maksymalne napięcie na panelu przy temperaturze 25°C w stanie jałowym:

$$U_{oc}=37,99V$$

Maksymalna liczba paneli łączonych szeregowo dla inwertera 10kW:

$$L_{psz} \leq 1000/37,99=26,3 \text{ szt.}$$

Maksymalny prąd dla jednej gałęzi :

$$I_{DCmax} < I_{sc} \quad 32A < 8,9A, \quad L_p \text{ równ.} = 32/8,9=3,6$$

Najbardziej optymalne podłączenie 2 gałęzie po 20 paneli na wejście inwertera pierwszego 10kW oraz 2 gałęzie po 21 paneli na wejście inwertera drugiego i trzeciego 10kW.

Dobór kabli i zabezpieczeń

Schemat instalacji wg rysunku E-1

Obliczenia zabezpieczenia po stronie AC:

Obliczenia mocy szczytowej i prądów szczytowych dobór kabla nN między inwerterami a projektowaną rozdzielnią nN

Moc zainstalowana

$$P_i = 10 \text{ kW}$$

Ilość odbiorców składających się na moc zainstalowaną

$$n = 1$$

Współczynnik mocy wynosi

$$\cos \varphi = 0,93$$

Współczynnik jednoczesności wyniesie

$$k_j = 1$$

Moc szczytowa wyniesie

$$P_s = P_i * k_j = 10 \text{ kW}$$

Prąd szczytowy wyniesie

$$I_s = P_s / (U * \cos \varphi * \sqrt{3}) = 15,5 \text{ A}$$

Proponuje się następujący amperaż bezpiecznika

$$I_b = 16 \text{ A}$$

Bezpiecznik dobrano S 303 typu C 16A

Obliczenia mocy szczytowej i prądów szczytowych dobór kabla nN między projektowaną rozdzielnią nN a istniejącą

Moc zainstalowana

$$P_i = 30 \text{ kW}$$

Ilość odbiorców składających się na moc zainstalowaną

$$n = 1$$

Współczynnik mocy wynosi

$$\cos \varphi = 0,93$$

Współczynnik jednoczesności wyniesie

$$k_j = 1$$

Moc szczytowa wyniesie

$$P_s = P_i * k_j = 30 \text{ kW}$$

Prąd szczytowy wyniesie

$$I_s = P_s / (U * \cos \varphi * \sqrt{3}) = 46,6 \text{ A}$$

Proponuje się następujący amperaż bezpiecznika

$$I_b = 50 \text{ A}$$

Bezpiecznik dobrano S 303 typu C 50A

Dobór przekroju kabla nN YKY do długotrwałego dopuszczalnego obciążenia między inwerterami a projektowaną rozdzielnią nN

Dobierany rodzaj zasilania to Kabel YKY o przekroju

$$S = 4 \text{ mm}^2$$

Dopuszczalne długotrwałe obciążenie wyniesie

$$I_{dd} = 36 \text{ A}$$

Współczynnik poprawkowy od temperatury 40°C i ułożenia kabli w rurce

$$k = 0,91$$

Skorygowana dopuszczalna długotrwała obciążalność wyniesie

$$I_{dd} = \mathbf{32,76 \text{ A}}$$

Prąd szczytowy wg obliczeń wyniesie

$$I_s = 15,5 \text{ A}$$

Dobór przekroju kabla jest prawidłowy

Dobór przekroju kabla nN YKY do długotrwałego dopuszczalnego obciążenia między projektowaną rozdzielnią nN a istniejącą rozdzielnią nN

Dobierany rodzaj zasilania to Kabel YKY o przekroju

$$S = 10 \text{ mm}^2$$

Dopuszczalne długotrwałe obciążenie wyniesie

$$I_{dd} = 63 \text{ A}$$

Współczynnik poprawkowy od temperatury 40°C i ułożenia kabli w rurce

$$k = 0,91$$

Skorygowana dopuszczalna długotrwała obciążalność wyniesie

$$I_{dd} = \mathbf{57,33 \text{ A}}$$

Prąd szczytowy wg obliczeń wyniesie

$$I_s = 46,6 \text{ A}$$

Dobór przekroju kabla jest prawidłowy

Sprawdzenie kabla YKY5x4mm z względem dobranego zabezpieczenia:

$$1,6xJ_b < 1,45xJ_{dd}$$

$$1,6 \times 16 = 25,6A < 1,45 \times 32,76 = 47,5A$$

$$25,6A < 47,5A$$

Wniosek : przewody WLZ. dobrano prawidłowo.

Sprawdzenie kabla YKY5x10mm z względem dobranego zabezpieczenia:

$$1,6xJ_b < 1,45xJ_{dd}$$

$$1,6 \times 50 = 80A < 1,45 \times 57,33 = 83,13A$$

$$80A < 83,13A$$

Wniosek : przewody WLZ. dobrano prawidłowo.

Obliczenia zabezpieczenia po stronie DC:

Prąd wkładki bezpiecznika inwerter 10kW:

$$I_n \geq (I_{sc}/K) \quad K=0.9 \quad I_2 \geq [8,9/0,9]$$

$$12A > 9,89A \text{ -warunek zachowany!}$$

Napięcie ogranicznika:

$$U_n = (k \cdot U_{oc} + U_{oc} \cdot \text{temp}) \cdot 1,2 \quad U_n = 966,23V$$

$$U_{ogr} = 1000V \quad U_{ogr} > U_n$$

Ogranicznik najbliższy w szeregu ($\leq 1000V$)

Zastosować należy bezpiecznik 12A 1000V i ogranicznik klasy II na napięcie 1000V.

Sprawdzenie obwodu DC inwerterów:

$$k \cdot U_{oc} + U_{oc} \cdot \text{temp} < U_{DCmax-inwerter}$$

$$805,19 < 845V \text{ -warunek spełniony}$$

Gdzie:

-Uoc-maksymalne napięcie w stringu w stanie jałowym

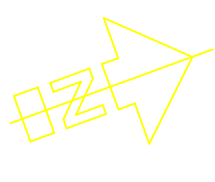
-Uoc.temp= -114 mV/K dla temp -40C° Uoc.temp=7,41V

-k max ilość paneli PV w stringu

$U_{DCmax-inwerter} = 797,37V$

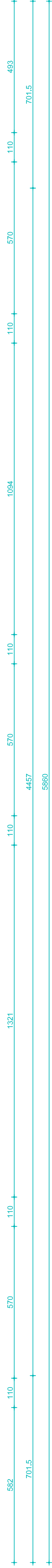
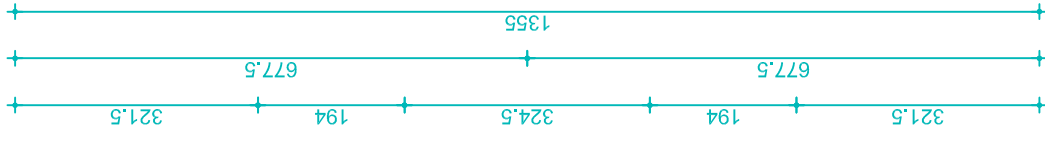
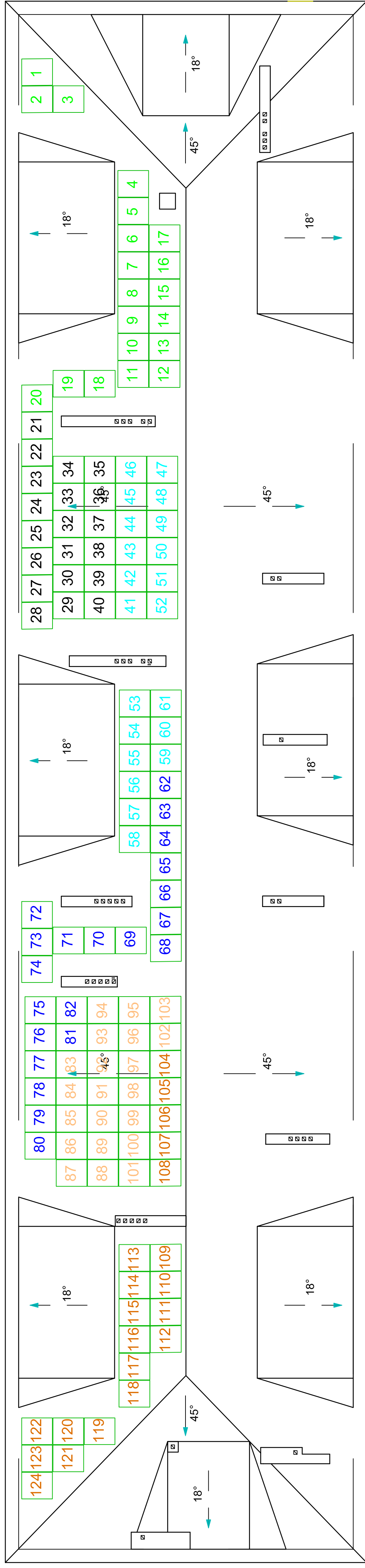
Rozłączniki po stronie prądu stałego dobrano na prąd bezpiecznika DC plus 10% zapasu i napięcie ograniczenia plus 20%.

Schemat instalacji:

A|

panel fotowoltaiczny
PV 260W-124 szt.

A|

Investor	NOVATIO PASSIV ul. Rynek Górný 6 26-010 Bodzentyn
Obiekt	GMINA ZAGNAŃSK, 26-050 ZAGNAŃSK, UL. SPACEROWA, 8
Adres	ZESPÓŁ SZKOLY PODSTAWOWEJ, PRZEDSZKOLA I GIMNAZJUM W ZAGNAŃSKU 26-050 ZAGNAŃSK, UL. TURYSTYCZNA 59
TEMAT	PROJEKTOWANIE, WYKONANIE I CECHY OGÓLNE TEMPOREKONSTRUKCJA INSTALACJI ZESTAWU PANELI FOTOWOLTAICZNYCH I GIMNAZJUM W ZAGNAŃSKU
MISJC	REZULTAT DACHU SZKOLY - INSTALACJA FOTOWOLTAICZNA
Podpis	Podpis
Data	Data
Projektant	Inst. mgr. Daniel Dzięciak
	09.2015r.

